

Załącznik do Uchwały Nr... Rady
Powiatu w Janowie Lubelskim
z dnia.....

**Program
przeciwdziałania przemocy w rodzinie
oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie
dla powiatu janowskiego**

Na lata 2018-2022

Powiat Janowski

2018

Spis treści

I. Wprowadzenie	str.3
II. Zadania powiatu w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	str.5
III. Diagnoza problemu przemocy w powiecie janowskim	str.6
IV. Cel powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, oraz ochrona ofiar	str.9
V. Harmonogram działań dotyczący realizacji celów	str.11

Wprowadzenie

Przemoc to rażące zaniedbania dokonywane przez jednego z członków rodziny przeciwko pozostałym, wykorzystujące istniejącą bądź stworzoną przez okoliczności przewagę sił lub władzy i powodujące u ofiar szkody lub cierpienie, godzące w ich prawa lub dobra osobiste, a w szczególności w ich zdrowie lub życie.

Z punktu widzenia prawa przemoc w rodzinie to przestępstwo, którego odmiany określone są w różnych kodeksach i odpowiednio karane.

Najczęściej stosowany artykuł 207 kodeksu karnego dotyczy znęcania się fizycznego lub moralnego nad członkiem rodziny i przewiduje za nie karę od 6 miesięcy do 5 lat pozbawienia wolności.

Dla lepszego rozpoznania zjawiska przemocy w rodzinie konieczne jest jej zdefiniowanie. Ogólną definicję przemocy znajdujemy u Anny Lipowskiej-Teutsch „ **Pojęcie przemocy w rodzinie obejmuje wszelkie odmiany złego traktowania tych członków rodziny, którzy nie są w stanie skutecznie się bronić**”.

Według definicji przyjętej przez międzyresortowy zespół „Bezpieczni w rodzinie” działający w Polsce przy Kancelarii Prezydenta RP w latach 1996 – 1997, przemoc w rodzinie to: „ działanie lub zaniechanie podjęte w obrębie rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym, z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi sił lub władzy, godzące w ich prawa i dobra osobiste, a w szczególności życie i zdrowie /fizyczne czy psychiczne/, powodując u nich szkodę lub cierpienie”.

Samo zjawisko jest trudne do zdiagnozowania, jednak z analizy porównawczej wyników różnych badań wynika, że ok 25% rodzin w naszym kraju jest dotkniętych problemem przemocy.

Jak wynika z prac organów zajmujących się pomocą społeczną na naszym terenie (Ośrodki Pomocy Społecznej, Sąd Rejonowy, Prokuratura Rejonowa, kuratorzy, Policja) przemoc w rodzinie jest zjawiskiem obecnym w życiu mieszkańców powiatu janowskiego.

Przemoc jest skomplikowanym i wieloobszarowym zjawiskiem, niezbędne jest więc wielodyscyplinarne podejście do tego problemu, a podejmowane przez samorząd działania muszą mieć charakter systemowy. Jest oczywiste, że wszystkie działania na tym polu są ukierunkowane na pomoc ofiarom przemocy.

Najpilniejszą sprawą jest zapewnienie bezpieczeństwa (powstrzymanie przemocy, odizolowanie sprawcy, terapia dla ofiar przemocy, itp.).

Niestety najczęściej dzieje się tak, że kobieta z dziećmi opuszcza dom i znajduje schronienie w ośrodkach interwencji kryzysowej. Natomiast sprawca przemocy pozostaje w lokalu mieszkalnym.

II. Zadania powiatu w obszarze przeciwdziałania przemocy

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U z 2015r. poz.1390 z późn. zm.) określiła zadania jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – art.6

Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

1. opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie.
2. opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie planowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie .
3. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiaty należy w szczególności:

- tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.
- opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie

III. Diagnoza problemu przemocy w powiecie janowskim

W powiecie janowskim zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizują; Policja, Sąd, Prokuratura, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ponadto w każdej gminie funkcjonują zespoły interdyscyplinarne, których zadaniem jest zatrzymanie przemocy. Najnowsze badania dowodzą, że sprawcy przemocy wymagają długotrwałej pomocy psychologicznej a efekty ich leczenia są bardzo obiecujące.

W latach 2014-2017 roku w powiecie janowskim w programie korekcyjno - edukacyjnym uczestniczyło 48 sprawców, którzy w wielomiesięcznej terapii uczyli się konstruktywnego radzenia sobie z emocjami, asertywności, rozwiązywania problemów.

Od 2018 roku planuje się rozszerzyć wachlarz usług dla sprawców przemocy o program psychologiczno – terapeutyczny, który będzie stanowił uzupełnienie do programu korekcyjno – edukacyjnego.

Prowadzona była również terapia dla ofiar przemocy, w której wzięło udział 12 kobiet. W czasie trwania zajęć, uczestniczki uczyły się jak radzić sobie w trudnych chwilach, wzmacniania szacunku do samej siebie, oswobodzenie z poczucia winy, uzyskania pomocy psychologicznej.

Informacje o liczbie osób dotkniętych przemocą przedstawia poniższa tabela

Lp	2014	2015	2016	2017
1	Liczba osób dotkniętych przemocą w tym dzieci	Liczba osób dotkniętych przemocą w tym dzieci	Liczba osób dotkniętych przemocą w tym dzieci	Liczba osób dotkniętych przemocą w tym dzieci
2	46/34	127/46	77/13	100/22

Tab.1. Liczba osób dotkniętych przemocą z terenu powiatu janowskiego

Z danych przedstawionych w tabeli wynika, że stale zmienia się liczba osób dotkniętych przemocą i utrzymuje się na wysokim poziomie.

Z prowadzonych statystyk w Komendzie Powiatowej Policji w Janowie Lubelskim wynika, że w roku 2016 policja interweniowała 110 razy w związku z przemocą domową natomiast w roku 2017 - 111 razy.

W większości przypadkach interwencje zakończyły się sporządzeniem Niebieskiej Karty i przesłaniem jej do Zespołów Interdyscyplinarnych funkcjonujących przy Ośrodkach Pomocy Społecznej.

Poniższa tabela przedstawia ilość posiedzeń Zespołów Interdyscyplinarnych w rozbiciu na poszczególne gminy.

L.p	Zespoły Interdyscyplinarne	Liczba Niebieskich Kart, które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego	Liczba posiedzeń Zespołów Interdyscyplinarnych
1	ZI przy OPS w Janowie Lubelskim	2016 rok - 49 2017 rok -17	50 23
2	ZI przy OPS w Modliborzycach	2016 rok - 36 2017 rok -35	46 54
3	ZI przy OPS w Potoku Wielkim	2016 rok - 17 2017 rok -10	10 11
4	ZI przy OPS w Chrzanowie	2016 rok - 3 2017 rok -7	10 11
5	ZI przy OPS w Batorzu	2016 rok - 6 2017 rok -8	8 9
6	ZI przy OPS w Dzwoli	2016 rok - 17 2017 rok -10	6 5
7	ZI przy OPS w Godziszowie	2016 rok - 8 2017 rok -7	6 7

Tab.2. Liczba Niebieskich Kart i Liczba posiedzeń Zespołów Interdyscyplinarnych.

Osoby stosujące przemoc oraz osoby doznające przemocy kierowane są na konsultacje do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Janowie Lubelskim gdzie dostosowuje się odpowiednie metody oddziaływań psychologiczno/ socjalno/ prawne.

IV. Cele powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, oraz ochrona ofiar

Celem głównym Programu jest **obniżenie częstotliwości występowania zjawiska przemocy domowej.**

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych:

- 1 zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej.
- 2 zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie,
- 3 zapobieganie stosowania przemocy w rodzinie,
- 4 poprawa skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy.

Poprzez realizację celów Programu zakłada się osiągnięcie rezultatów:

- 1.zmianę postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie,
- 2.podniesienie poziomu wiedzy dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie skutków stosowania przemocy w rodzinie,
- 3.promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy.
- 4.podniesienie poziomu wiedzy osób pracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W celu realizacji zadań określonych w Ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w powiecie janowskim zakłada się, że zaktualizowany Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie opiera się na:

- 1.poradnictwie specjalistycznym, w skład którego wchodzi: poradnictwo psychologiczne, prawne, rodzinne i socjalne.

2. pomocy osobie doznającej przemocy oraz kierowanie na konsultacje psychologiczne, i prawne
3. pomocy psychologicznej i pedagogicznej dla dzieci – ofiar przemocy
4. realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego i programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc
5. współpracy z różnymi instytucjami w zakresie przeciwdziałania przemocy ze szczególnym uwzględnieniem Komendy Powiatowej Policji, Sądu i Ośrodków Pomocy Społecznej.

Wskaźniki realizacji programu

- Liczba przeszkolonych z zakresu przeciwdziałania przemocy pracowników
- Ilość porad udzielonych osobom uwiłanym w przemoc
- Liczba osób objętych poradnictwem z tytułu przemocy w rodzinie
- Liczba osób objętych programem korekcyjno – edukacyjnym
- Ilość zajęć związanych z profilaktyką w obszarze przemocy

V. Harmonogram działań dotyczący realizacji celów

Cel 1. zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej

	Zadanie	Działanie	Realizator
1.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów i sposobach radzenia sobie z agresją	- prowadzenie zajęć informacyjno – edukacyjnych -opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznych	* PCPR * szkoły

Cel 2. zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie

	Zadanie	Działanie	Realizator
1	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą, pozostającym w miejscu zamieszkania	- poradnictwo psychologiczne, rodzinne, prawne - interwencja kryzysowa - grupy wsparcia	* PCPR * Sąd * Prokuratura *OPS-y *ZI
2.	Ochrona przed dalszym krzywdzeniem przez sprawcę	-zapewnienie bezpiecznego schronienia rodzinom dotkniętych przemocą - pomoc psychologiczna, socjalna, prawna - grupy wsparcia	* PCPR * OPS-y * Policja

Cel 3. zapobieganie stosowania przemocy w rodzinie

	Zadanie	Działanie	Realizator
1	Edukacja osób stosujących przemoc	Program korekcyjno-edukacyjny Program psychologiczno-terapeutyczny	* PCPR

Cel 4. poprawa skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy.

	Zadanie	Działanie	Realizator
1	Podniesienie poziomu wiedzy osób zajmujących się przemocą w rodzinie	-poradnictwo specjalistyczne -szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy	* PCPR *Zespoły Interdyscyplinarne
2	Zbieranie i analiza informacji dotyczących zjawisk sprzyjających występowaniu przemocy	-prowadzenie rejestrów porad i wsparcia dotyczących przemocy -ewidencja zgłoszeń Policji z założeniem Niebieskiej Karty	*PCPR *OPS *ZI